

Algoritmy a datové struktury 1

2/2 Z+Zk, NTIN060

pomocné slajdy k datovým strukturám

Pavel Veselý (IUUK)

vesely+ads1@iuuk.mff.cuni.cz

<https://iuuk.mff.cuni.cz/~vesely/vyuka/ls24/ads1.html>

Datové struktury

Způsob uložení dat, který umožňuje určitou sadu operací

Dva pohledy: **1.** „černá skříňka“ s daným rozhraním, tedy operacemi
2. konkrétní implementace

Datové struktury

Způsob uložení dat, který umožňuje určitou sadu operací

Dva pohledy: **1.** „černá skříňka“ s daným rozhraním, tedy operacemi
2. konkrétní implementace

Příklady:

- **fronta** (*first in, first out*, FIFO) — operace Enqueue a Dequeue
- **zásobník** (*last in, first out*, LIFO) — operace Push, Pop

Datové struktury

Způsob uložení dat, který umožňuje určitou sadu operací

Dva pohledy: **1.** „černá skříňka“ s daným rozhraním, tedy operacemi
2. konkrétní implementace

Příklady:

- **fronta** (*first in, first out*, FIFO) — operace Enqueue a Dequeue
- **zásobník** (*last in, first out*, LIFO) — operace Push, Pop
- **prioritní fronta** — implementace haldou

Datové struktury

Způsob uložení dat, který umožňuje určitou sadu operací

Dva pohledy: **1.** „černá skříňka“ s daným rozhraním, tedy operacemi
2. konkrétní implementace

Příklady:

- **fronta** (*first in, first out*, FIFO) — operace Enqueue a Dequeue
- **zásobník** (*last in, first out*, LIFO) — operace Push, Pop
- **prioritní fronta** — implementace haldou
- problém **Union-Find** (udržování komponent souvislosti grafu)

Datové struktury

Způsob uložení dat, který umožňuje určitou sadu operací

Dva pohledy: 1. „černá skříňka“ s daným rozhraním, tedy operacemi
2. konkrétní implementace

- Příklady:
- fronta (*first in, first out*, FIFO) — operace Enqueue a Dequeue
  - zásobník (*last in, first out*, LIFO) — operace Push, Pop
  - prioritní fronta — implementace haldou
  - problém Union-Find (udržování komponent souvislosti grafu)
  - reprezentace množiny klíčů $X \subseteq \mathcal{U}$, kde je $\mathcal{U}$ je univerzum
    - operace: Insert, Delete, IsMember?

Datové struktury

Způsob uložení dat, který umožňuje určitou sadu operací

Dva pohledy: 1. „černá skříňka“ s daným rozhraním, tedy operacemi
2. konkrétní implementace

- Příklady:
- fronta (*first in, first out*, FIFO) — operace Enqueue a Dequeue
  - zásobník (*last in, first out*, LIFO) — operace Push, Pop
  - prioritní fronta — implementace haldou
  - problém Union-Find (udržování komponent souvislosti grafu)
  - reprezentace množiny klíčů $X \subseteq \mathcal{U}$, kde je $\mathcal{U}$ je univerzum
    - operace: Insert, Delete, IsMember?
  - slovník — množina dvojic (k, v) , kde k je klíč a v hodnota

Datové struktury

Způsob uložení dat, který umožňuje určitou sadu operací

Dva pohledy: 1. „černá skříňka“ s daným rozhraním, tedy operacemi
2. konkrétní implementace

- Příklady:
- fronta (*first in, first out*, FIFO) — operace Enqueue a Dequeue
  - zásobník (*last in, first out*, LIFO) — operace Push, Pop
  - prioritní fronta — implementace haldou
  - problém Union-Find (udržování komponent souvislosti grafu)
  - reprezentace množiny klíčů $X \subseteq \mathcal{U}$, kde je $\mathcal{U}$ je univerzum
    - operace: Insert, Delete, IsMember?
  - slovník — množina dvojic (k, v) , kde k je klíč a v hodnota
  - uspořádaná množina / slovník — navíc: Min, Max, Předchůdce, atd.

Datové struktury

Způsob uložení dat, který umožňuje určitou sadu operací

Dva pohledy: 1. „černá skříňka“ s daným rozhraním, tedy operacemi
2. konkrétní implementace

- Příklady:
- fronta (*first in, first out*, FIFO) — operace Enqueue a Dequeue
  - zásobník (*last in, first out*, LIFO) — operace Push, Pop
  - prioritní fronta — implementace haldou
  - problém Union-Find (udržování komponent souvislosti grafu)
  - reprezentace množiny klíčů $X \subseteq \mathcal{U}$, kde je $\mathcal{U}$ je univerzum
    - operace: Insert, Delete, IsMember?
  - slovník — množina dvojic (k, v) , kde k je klíč a v hodnota
  - uspořádaná množina / slovník — navíc: Min, Max, Předchůdce, atd.

- Příklady implementací:
- pole, spojový seznam, binární halda
  - binární vyhledávací strom (BVS)
  - hešovací tabulka

Binární vyhledávací stromy (BVS)

Binary search tree (BST)

- pro problém uspořádaného slovníku (nebo uspořádané množiny klíčů)

Binární vyhledávací stromy (BVS)

Binary search tree (BST)

- pro problém uspořádaného slovníku (nebo uspořádané množiny klíčů)

1. AVL stromy = hloubkově vyvážené stromy

- G. M. **Adel'son-Velskij** a Je. M. **Landis** '62
- pro každý vrchol se hloubka podstromů levého a pravého syna liší max. o 1
- mají logaritmickou hloubku

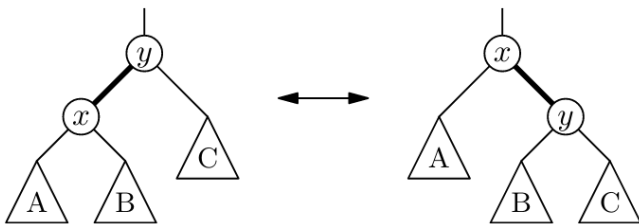
Binární vyhledávací stromy (BVS)

Binary search tree (BST)

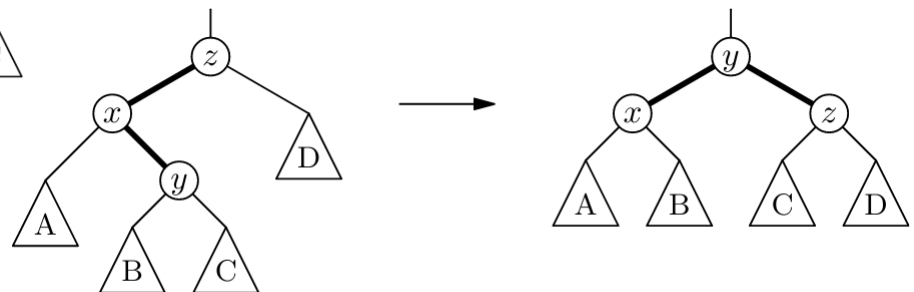
- pro problém uspořádaného slovníku (nebo uspořádané množiny klíčů)

1. AVL stromy = hloubkově vyvážené stromy

- G. M. **Adel'son-Velskij** a Je. M. **Landis** '62
- pro každý vrchol se hloubka podstromů levého a pravého syna liší max. o 1
- mají logaritmickou hloubku

Obrázek 8.5: Jednoduchá rotace

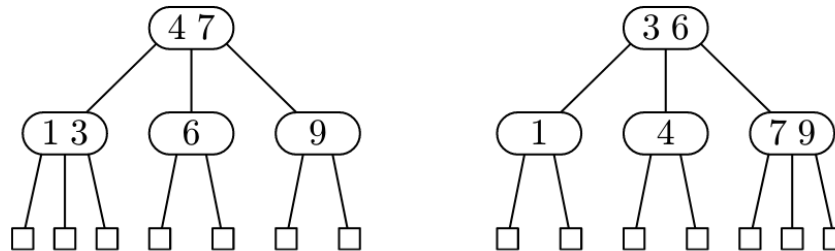

Obrázek 8.6: Dvojitá rotace

Vícecestné vyhledávací stromy

(a, b) -stromy pro $a \geq 2, b \geq 2a - 1$

- Každý vnitřní vrchol má a až b synů, kořen má 2 až b synů
- Listy na stejné hladině a virtuální (NULL)

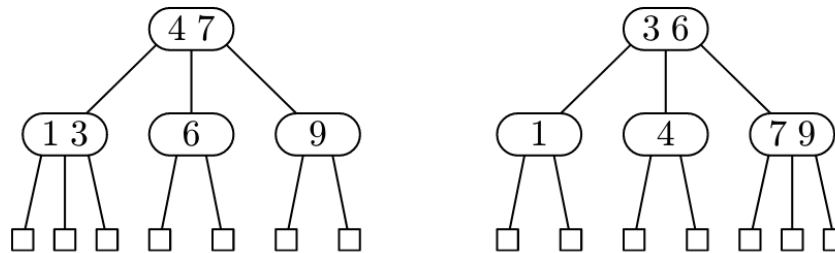

Obrázek 8.7: Dva (2,3)-stromy pro tutéž množinu klíčů

Vícecestné vyhledávací stromy

(a, b) -stromy pro $a \geq 2, b \geq 2a - 1$

- Každý vnitřní vrchol má a až b synů, kořen má 2 až b synů
- Listy na stejné hladině a virtuální (NULL)

Obrázek 8.7: Dva $(2,3)$ -stromy pro tutéž množinu klíčů

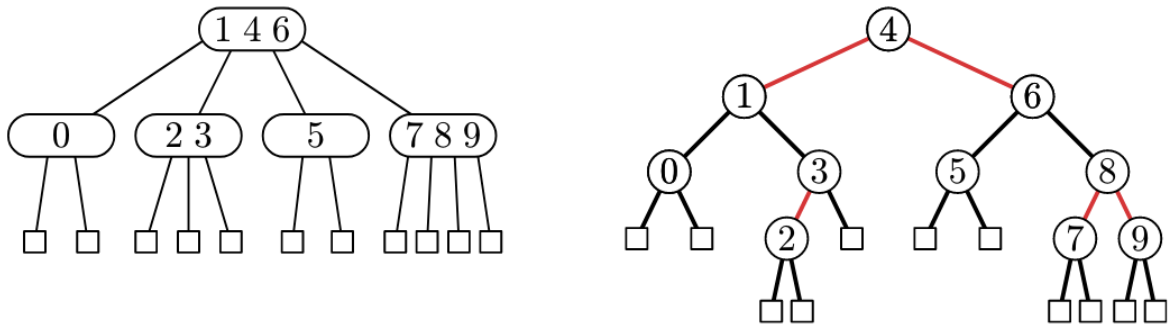
B-stromy [Bayer, McCreight '70]

- $(a, 2a - 1)$ - nebo $(a, 2a)$ -stromy
- data někdy jen nejnižší hladině nad listy, vyšší hladiny obsahují pomocné klíče

Červeno-černé stromy [Bayer '72]

varianta **left-leaning (LLRB)** [Sedgewick '08]

- překlad (2, 4)-stromů na binární stromy

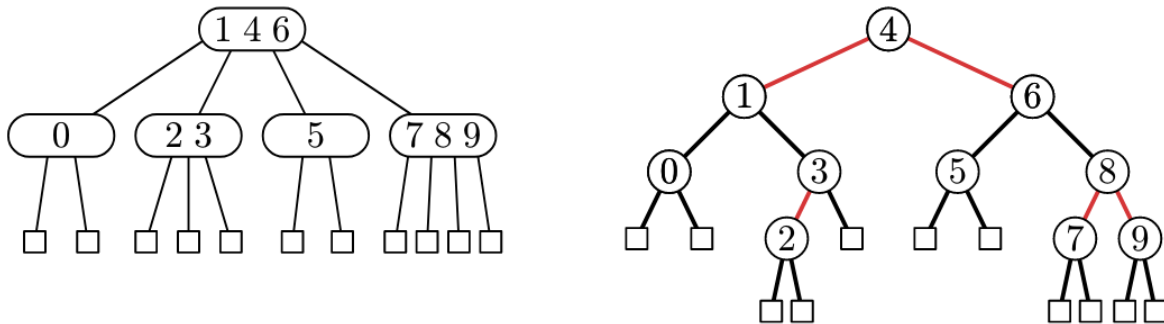

Obrázek 8.11: Překlad (2, 4)-stromu na LLRB strom

Červeno-černé stromy [Bayer '72]

varianta **left-leaning (LLRB)** [Sedgewick '08]

- překlad (2, 4)-stromů na binární stromy

Obrázek 8.11: Překlad (2, 4)-stromu na LLRB strom

Jiná varianta **červeno-černých** stromů:

- Každý vrchol je **černý** nebo **červený**
- Kořen a (virtuální) listy jsou **černé**
- Pokud je vrchol **červený**, oba jeho synové jsou **černí**
- Pro lib. vrchol v platí, že každá cesta z v do listu má stejný # **černých** vrcholů.

Binární vyhledávací stromy: shrnutí

- AVL stromy: menší hloubka než červeno-černé stromy, náročnější udržovat
- (a, b) -stromy: vhodné pro více úrovní paměti, popř. databáze
- Červeno-černé stromy: lze dostat $O(1)$ rotací při mazání

Binární vyhledávací stromy: shrnutí

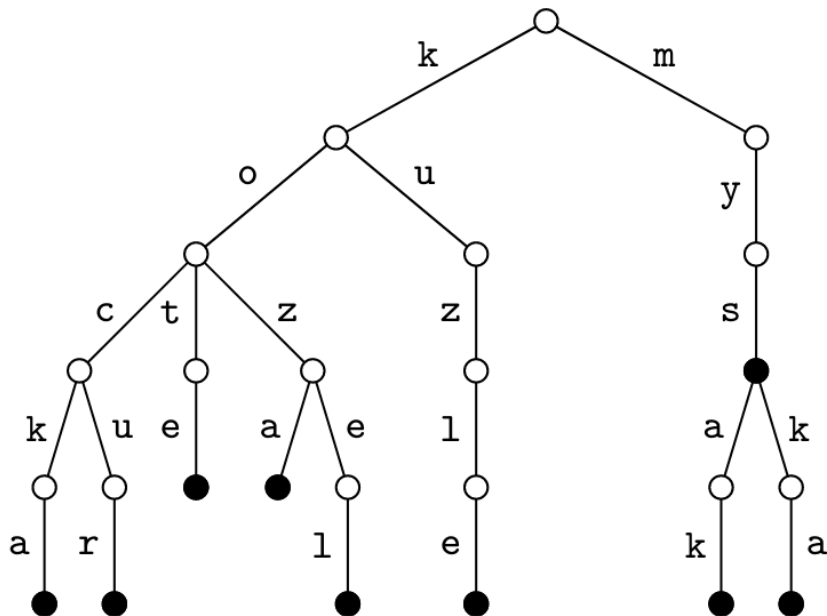
- AVL stromy: menší hloubka než červeno-černé stromy, náročnější udržovat
- (a, b) -stromy: vhodné pro více úrovní paměti, popř. databáze
- Červeno-černé stromy: lze dostat $O(1)$ rotací při mazání

Splay stromy

- **nevyvážený** BVS
- při přístupu na vrchol vyrotujeme vrchol do kořene
- preferujeme dvojité rotace
- amortizovaná složitost $O(\log n)$

Písmenkový strom (trie, prefixový strom)

- trie: ze slov *tree* a *retrieval*

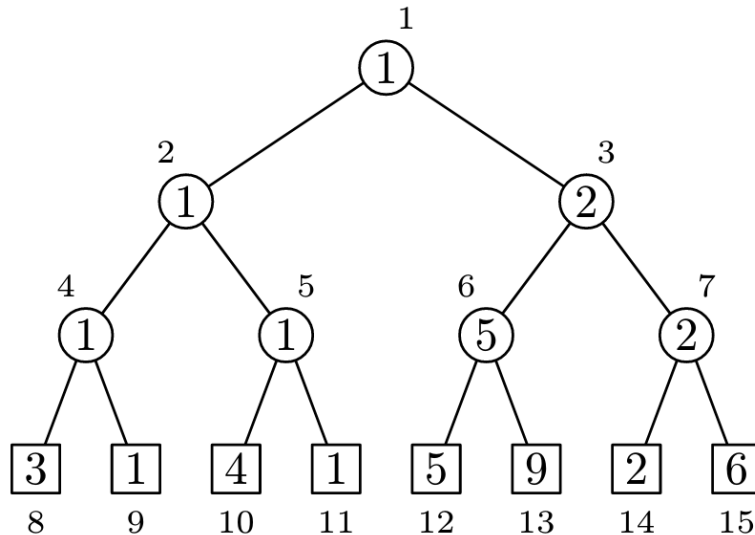
Obrázek 4.4: Písmenkový strom pro slova kocka, kocur, kote, koza, kozel, kuzle, mys, mysak, myska

Intervalový strom

- dána posloupnost čísel $x_0, \dots, x_{n-1}$
- zodpovídá intervalové dotazy na součet / minimum / maximum / ...
- umí zpracovat aktualizaci hodnot posloupnosti
  - včetně změny všech hodnot v intervalu (líně)

Intervalový strom

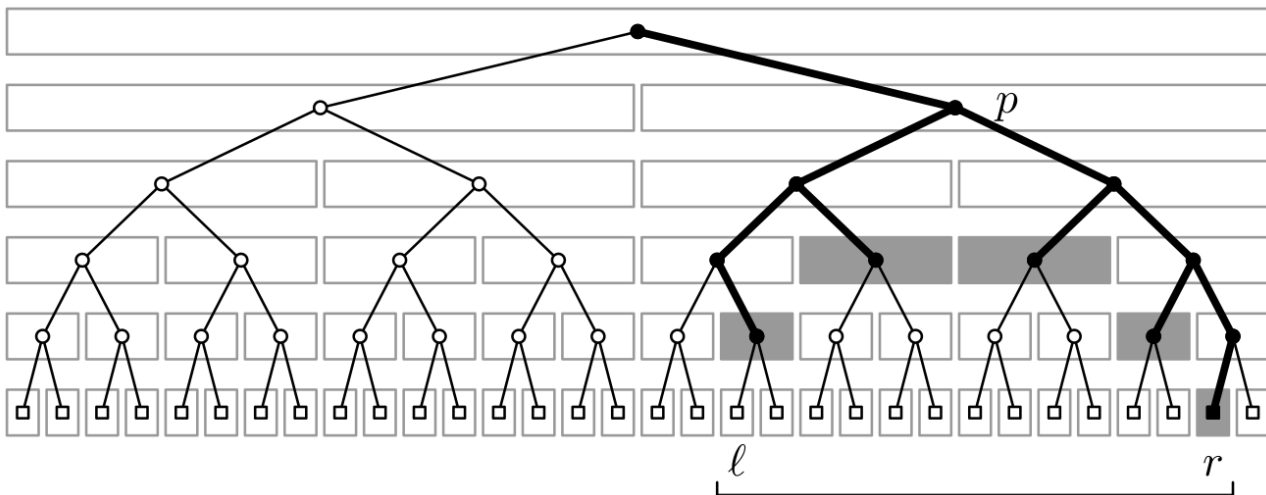
- dána posloupnost čísel $x_0, \dots, x_{n-1}$
- zodpovídá intervalové dotazy na součet / minimum / maximum / ...
- umí zpracovat aktualizaci hodnot posloupnosti
  - včetně změny všech hodnot v intervalu (líně)

Obrázek 4.6: Intervalový strom a jeho očíslování

Intervalový strom

- dána posloupnost čísel $x_0, \dots, x_{n-1}$
- zodpovídá intervalové dotazy na součet / minimum / maximum / ...
- umí zpracovat aktualizaci hodnot posloupnosti
  - včetně změny všech hodnot v intervalu (líně)

Obrázek 4.7: Rozklad dotazu na kanonické intervaly

Hešování (Hašování, Hashování) — Hashing

Hešovací tabulka: DS pro reprezentaci množiny (slovníku) **bez uspořádání**

- pokud nepotřebujeme hledat k -tý nejmenší klíč, součet hodnot klíčů v intervalu, apod.

Hešování (Hašování, Hashování) — Hashing

Hešovací tabulka: DS pro reprezentaci množiny (slovníku) **bez uspořádání**

- pokud nepotřebujeme hledat k -tý nejmenší klíč, součet hodnot klíčů v intervalu, apod.
- „náhodnou“ funkcí h si zobrazíme množinu $X \subseteq \mathcal{U}$ do **hešovací tabulky**
  - hešovací tabulka $\sim$ pole s m přihrádkami, kde $m = \Theta(n)$

Hešování (Hašování, Hashování) — Hashing

Hešovací tabulka: DS pro reprezentaci množiny (slovníku) **bez uspořádání**

- pokud nepotřebujeme hledat k -tý nejmenší klíč, součet hodnot klíčů v intervalu, apod.
- „náhodnou“ funkcí h si zobrazíme množinu $X \subseteq \mathcal{U}$ do **hešovací tabulky**
  - hešovací tabulka $\sim$ pole s m přihrádkami, kde $m = \Theta(n)$
- **kolize** = dva prvky z X skončí ve stejné buňce

Hešování (Hašování, Hashování) — Hashing

Hešovací tabulka: DS pro reprezentaci množiny (slovníku) **bez uspořádání**

- pokud nepotřebujeme hledat k -tý nejmenší klíč, součet hodnot klíčů v intervalu, apod.
- „náhodnou“ funkcí h si zobrazíme množinu $X \subseteq \mathcal{U}$ do **hešovací tabulky**
  - hešovací tabulka $\sim$ pole s m přihrádkami, kde $m = \Theta(n)$
- **kolize** = dva prvky z X skončí ve stejné buňce

Hlavní části hešovací tabulky:

1. Hešovací funkce

Hešování (Hašování, Hashování) — Hashing

Hešovací tabulka: DS pro reprezentaci množiny (slovníku) **bez uspořádání**

- pokud nepotřebujeme hledat k -tý nejmenší klíč, součet hodnot klíčů v intervalu, apod.
- „náhodnou“ funkcí h si zobrazíme množinu $X \subseteq \mathcal{U}$ do **hešovací tabulky**
  - hešovací tabulka $\sim$ pole s m přihrádkami, kde $m = \Theta(n)$
- **kolize** = dva prvky z X skončí ve stejné buňce

Hlavní části hešovací tabulky:

1. **Hešovací funkce**

2. Řešení **kolizí**:

- **Separované řetízky** — spojový seznam v každé buňce
  - průměrná délka řetízku je n/m , stejně tak střední hodnota
  - hledání, přidávání a mazání *průměrně* v čase $O(1 + n/m)$

Hešování (Hašování, Hashování) — Hashing

Hešovací tabulka: DS pro reprezentaci množiny (slovníku) **bez uspořádání**

- pokud nepotřebujeme hledat k -tý nejmenší klíč, součet hodnot klíčů v intervalu, apod.
- „náhodnou“ funkcí h si zobrazíme množinu $X \subseteq \mathcal{U}$ do **hešovací tabulky**
  - hešovací tabulka $\sim$ pole s m přihrádkami, kde $m = \Theta(n)$
- **kolize** = dva prvky z X skončí ve stejné buňce

Hlavní části hešovací tabulky:

1. Hešovací funkce

2. Řešení kolizí:

- **Separované řetízky** — spojový seznam v každé buňce
  - průměrná délka řetízku je n/m , stejně tak střední hodnota
  - hledání, přidávání a mazání *průměrně* v čase $O(1 + n/m)$
- **Otevřená adresace** — v buňce tabulky max. jeden klíč

Hešování (Hašování, Hashování) — Hashing

Hešovací tabulka: DS pro reprezentaci množiny (slovníku) **bez uspořádání**

- pokud nepotřebujeme hledat k -tý nejmenší klíč, součet hodnot klíčů v intervalu, apod.
- „náhodnou“ funkcí h si zobrazíme množinu $X \subseteq \mathcal{U}$ do **hešovací tabulky**
  - hešovací tabulka $\sim$ pole s m přihrádkami, kde $m = \Theta(n)$
- **kolize** = dva prvky z X skončí ve stejné buňce

Hlavní části hešovací tabulky:

1. Hešovací funkce

2. Řešení kolizí:

- **Separované řetízky** — spojový seznam v každé buňce
  - průměrná délka řetízku je n/m , stejně tak střední hodnota
  - hledání, přidávání a mazání *průměrně* v čase $O(1 + n/m)$

- **Otevřená adresace** — v buňce tabulky max. jeden klíč

3. Přehešování: pokud n/m příliš vzroste, zvětšíme m dvakrát

- amortizovaná složitost $O(1)$ na vložení prvku
- lze také přehešovávat, pokud je n/m příliš malé

Hešování a narozeniny

Nechť h je plně náhodná (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).

Do hešovací tabulky vložíme n prvků.

Jak velké m zvolit, aby **nenastala kolize** s pravděpodobností třeba 99 %?

Hešování a narozeniny

Nechť h je plně náhodná (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).

Do hešovací tabulky vložíme n prvků.

Jak velké m zvolit, aby **nenastala kolize** s pravděpodobností třeba 99 %?

Narozeninový paradox:

- pokud je v místnosti ≥ 23 lidí, s pravděpodobností ≥ 50 % jsou tu dva se stejnými narozeninami

Hešování a narozeniny

Nechť h je plně náhodná (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).

Do hešovací tabulky vložíme n prvků.

Jak velké m zvolit, aby **nenastala kolize** s pravděpodobností třeba 99 %?

Narozeninový paradox:

- pokud je v místnosti ≥ 23 lidí, s pravděpodobností ≥ 50 % jsou tu dva se stejnými narozeninami

$\Rightarrow$ potřebovali bychom $m \in \Omega(n^2)$ pro konstantní pravděpodobnost žádné kolize

Otevřená adresace

- v přihrádce (buňce tabulky) max. jeden klíč
- každý klíč má **vyhledávací posloupnost** = permutaci $[m] = \{0, 1, \dots, m - 1\}$
  - dána funkcí $g(x, i)$, kde x je klíč a $i \in [m]$

Otevřená adresace

- v přihrádce (buňce tabulky) max. jeden klíč
- každý klíč má **vyhledávací posloupnost** = permutaci $[m] = \{0, 1, \dots, m - 1\}$
  - dána funkcí $g(x, i)$, kde x je klíč a $i \in [m]$

1. Lineární přidávání: $g(x, i) = (h(x) + i) \bmod m$

- $h : \mathcal{U} \rightarrow [m]$ je „běžná“ hešovací funkce
- **Výhoda:** sekvenční přístup do paměti (tj. dobře se chová ke keším CPU)
- **Nevýhoda:** tvoří se souvislé bloky obsazených buněk

2. Dvojitě hešování: $g(x, i) = (h_1(x) + h_2(x)) \cdot i \bmod m$

- h_1 a h_2 jsou hešovací funkce z $\mathcal{U}$ do $[m]$
- $h_2(x)$ a m musí být **nesoudělné** $\Rightarrow$ hodí se mít m prvočíselné
- opačné (ne)výhody oproti lineárnímu přidávání

Otevřená adresace

- v přihrádce (buňce tabulky) max. jeden klíč
- každý klíč má **vyhledávací posloupnost** = permutaci $[m] = \{0, 1, \dots, m - 1\}$
  - dána funkcí $g(x, i)$, kde x je klíč a $i \in [m]$

1. Lineární přidávání: $g(x, i) = (h(x) + i) \bmod m$

- $h : \mathcal{U} \rightarrow [m]$ je „běžná“ hešovací funkce
- **Výhoda:** sekvenční přístup do paměti (tj. dobře se chová ke keším CPU)
- **Nevýhoda:** tvoří se souvislé bloky obsazených buněk

2. Dvojitě hešování: $g(x, i) = (h_1(x) + h_2(x)) \cdot i \bmod m$

- h_1 a h_2 jsou hešovací funkce z $\mathcal{U}$ do $[m]$
- $h_2(x)$ a m musí být **nesoudělné** $\Rightarrow$ hodí se mít m prvočíselné
- opačné (ne)výhody oproti lineárnímu přidávání

Jak mazat?

- Nelze jen smazat klíč — hrozí přerušení vyhledávací posloupnosti jiného klíče!
- Řešení: **pomníčky** — klíč jen označíme za smazaný, buňku necháme obsazenou
  - Když je v tabulce příliš mnoho pomníčků, vše přehešujeme

Hešovací funkce

- **Plně náhodná** (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).
  - Potřebuje prostor $\Omega(|\mathcal{U}|)$ na uložení :-)

Hešovací funkce

- **Plně náhodná** (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).
  - Potřebuje prostor $\Omega(|\mathcal{U}|)$ na uložení :-)

Praktické funkce h :

- **Lineární kongruence:** $h_{\text{lin}}(x) = a \cdot x \pmod{m}$
  - a nesoudělné s m , např. m prvočíslo a $a \approx 0.618 \cdot m$

Hešovací funkce

- **Plně náhodná** (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).
  - Potřebuje prostor $\Omega(|\mathcal{U}|)$ na uložení :-)

Praktické funkce h :

- **Lineární kongruence:** $h_{\text{lin}}(x) = a \cdot x \pmod{m}$
  - a nesoudělné s m , např. m prvočíslo a $a \approx 0.618 \cdot m$
- **Vyšší bity součinu** (multiply-shift): $h_{\text{MS}}(x) = (a \cdot x \pmod{2^w}) \gg (w - \ell)$
  - a liché, $m = 2^\ell$. Předpokládáme, že x, a jsou w -bitová čísla

Hešovací funkce

- **Plně náhodná** (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).
  - Potřebuje prostor $\Omega(|\mathcal{U}|)$ na uložení :-)

Praktické funkce h :

- **Lineární kongruence:** $h_{\text{lin}}(x) = a \cdot x \pmod{m}$
  - a nesoudělné s m , např. m prvočíslo a $a \approx 0.618 \cdot m$
- **Vyšší bity součinu** (multiply-shift): $h_{\text{MS}}(x) = (a \cdot x \pmod{2^w}) \gg (w - \ell)$
  - a liché, $m = 2^\ell$. Předpokládáme, že x, a jsou w -bitová čísla
- **Skalární součin:** $h_{\text{skal}}((x_0, \dots, x_{d-1})) = \left(\sum_{i=0}^{d-1} a_i x_i \right) \pmod{m}$
  - parametry $a_0, \dots, a_{d-1}$ (měly by být různé)

Hešovací funkce

- **Plně náhodná** (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).
  - Potřebuje prostor $\Omega(|\mathcal{U}|)$ na uložení :-)

Praktické funkce h :

- **Lineární kongruence:** $h_{\text{lin}}(x) = a \cdot x \pmod{m}$
  - a nesoudělné s m , např. m prvočíslo a $a \approx 0.618 \cdot m$
- **Vyšší bity součinu** (multiply-shift): $h_{\text{MS}}(x) = (a \cdot x \pmod{2^w}) \gg (w - \ell)$
  - a liché, $m = 2^\ell$. Předpokládáme, že x, a jsou w -bitová čísla
- **Skalární součin:** $h_{\text{skal}}((x_0, \dots, x_{d-1})) = \left(\sum_{i=0}^{d-1} a_i x_i \right) \pmod{m}$
  - parametry $a_0, \dots, a_{d-1}$ (měly by být různé)
- **Polynomiální:** $h_{\text{poly}}((x_0, \dots, x_{d-1})) = \left(\sum_{i=0}^{d-1} a^i x_i \right) \pmod{m}$
  - jen jeden parametr a , hodí se mít m prvočíselné

Hešovací funkce

- **Plně náhodná** (každý prvek z $\mathcal{U}$ zahešován uniformně a nezávisle na ostatních).
  - Potřebuje prostor $\Omega(|\mathcal{U}|)$ na uložení :-)

Praktické funkce h :

- **Lineární kongruence:** $h_{\text{lin}}(x) = a \cdot x \pmod{m}$
  - a nesoudělné s m , např. m prvočíslo a $a \approx 0.618 \cdot m$
- **Vyšší bity součinu** (multiply-shift): $h_{\text{MS}}(x) = (a \cdot x \pmod{2^w}) \gg (w - \ell)$
  - a liché, $m = 2^\ell$. Předpokládáme, že x, a jsou w -bitová čísla
- **Skalární součin:** $h_{\text{skal}}((x_0, \dots, x_{d-1})) = \left(\sum_{i=0}^{d-1} a_i x_i \right) \pmod{m}$
  - parametry $a_0, \dots, a_{d-1}$ (měly by být různé)
- **Polynomiální:** $h_{\text{poly}}((x_0, \dots, x_{d-1})) = \left(\sum_{i=0}^{d-1} a^i x_i \right) \pmod{m}$
  - jen jeden parametr a , hodí se mít m prvočíselné
- **Tabelace**
- **MurmurHash, ...**

Univerzální a k -nezávislé hešování

Definice. Systém funkcí $\mathcal{H}$ z univerza $\mathcal{U}$ do $[m] = \{0, \dots, m - 1\}$ je c -univerzální pro $c \geq 1$, pokud $\forall x, y \in \mathcal{U}, x \neq y : \Pr_{h \in \mathcal{H}} [h(x) = h(y)] \leq \frac{c}{m}$.

- př. 1-univerzálního systému: $\mathcal{H}_{\text{lin}} = \{h_{a,b} \mid a, b \in [p], a \neq 0\}$
    - kde $h_{a,b} = ((ax + b) \bmod p) \bmod m$ a $p \geq |\mathcal{U}|$ je prvočíslo
-

Univerzální a k -nezávislé hešování

Definice. Systém funkcí $\mathcal{H}$ z univerza $\mathcal{U}$ do $[m] = \{0, \dots, m - 1\}$ je c -univerzální pro $c \geq 1$, pokud $\forall x, y \in \mathcal{U}, x \neq y : \Pr_{h \in \mathcal{H}} [h(x) = h(y)] \leq \frac{c}{m}$.

- př. 1-univerzálního systému: $\mathcal{H}_{\text{lin}} = \{h_{a,b} \mid a, b \in [p], a \neq 0\}$
    - kde $h_{a,b} = ((ax + b) \bmod p) \bmod m$ a $p \geq |\mathcal{U}|$ je prvočíslo
-

Definice. Systém funkcí $\mathcal{H}$ z univerza $\mathcal{U}$ do $[m]$ je $(2, c)$ -nezávislý pro $c \geq 1$, pokud

$$\forall x_1, x_2 \in \mathcal{U}, x_1 \neq x_2, \forall y_1, y_2 \in [m] : \Pr_{h \in \mathcal{H}} [h(x_1) = y_1 \wedge h(x_2) = y_2] \leq \frac{c}{m^2}.$$

- př. $(2, c)$ -nezávislého systému: $\mathcal{H}_{\text{lin}}$
  - někdy se $(2, c)$ -nezávislosti říká silná c -univerzalita
-

Univerzální a k -nezávislé hešování

Definice. Systém funkcí $\mathcal{H}$ z univerza $\mathcal{U}$ do $[m] = \{0, \dots, m - 1\}$ je **c -univerzální** pro $c \geq 1$, pokud $\forall x, y \in \mathcal{U}, x \neq y : \Pr_{h \in \mathcal{H}} [h(x) = h(y)] \leq \frac{c}{m}$.

- př. 1-univerzálního systému: $\mathcal{H}_{\text{lin}} = \{h_{a,b} \mid a, b \in [p], a \neq 0\}$
    - kde $h_{a,b} = ((ax + b) \bmod p) \bmod m$ a $p \geq |\mathcal{U}|$ je prvočíslo
-

Definice. Systém funkcí $\mathcal{H}$ z univerza $\mathcal{U}$ do $[m]$ je **$(2, c)$ -nezávislý** pro $c \geq 1$, pokud

$$\forall x_1, x_2 \in \mathcal{U}, x_1 \neq x_2, \forall y_1, y_2 \in [m] : \Pr_{h \in \mathcal{H}} [h(x_1) = y_1 \wedge h(x_2) = y_2] \leq \frac{c}{m^2}.$$

- př. $(2, c)$ -nezávislého systému: $\mathcal{H}_{\text{lin}}$
  - někdy se $(2, c)$ -nezávislosti říká silná c -univerzalita
-

Definice. Systém funkcí $\mathcal{H}$ z univerza $\mathcal{U}$ do $[m]$ je **k -nezávislý** pro $k \geq 2$, pokud

$$\forall x_1, \dots, x_k \in \mathcal{U} \text{ různé}, \forall y_1, \dots, y_k \in [m] : \Pr_{h \in \mathcal{H}} [h(x_1) = y_1 \wedge \dots \wedge h(x_k) = y_k] \leq \frac{O(1)}{m^k}$$

- př.: funkce $\left(\left(\sum_{i=0}^{k-1} a_i x^i \right) \bmod p \right) \bmod m$ a $p \geq |\mathcal{U}|$ je prvočíslo